

Sirküler No: 2020 / 246
Konu: 2020 Yılı Ücret Gelirlerinin Vergilendirilmesi

Rödl & Partner
Danışmanlık Hizmetleri Ltd. Şti.
Harbiye Mah. Teşvikiye Cad.
No: 17 D: 12, 13, 14, 15, 21
İkbal Ticaret Merkezi
34365 Şişli-İstanbul
T +90 212 310 14 00
istanbul@roedl.com
Ankara Cad. No:81 K:7 No:43-44
Bayraklı Tower
35535 Bayraklı-İzmir
T +90 232 310 14 00
izmir@roedl.com
28.12.2020

2020 yılında birden fazla işverenden alınan ücret gelirleri toplamının gelir vergisi tarifesinin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı (2020 yılı için 49.000 TL) ve birinci işverenden alınan dahil ücret gelirleri toplamının gelir vergisi tarifesinin dördüncü gelir diliminde yer alan 600.000 TL'lik tutarı aşan mükelleflerin Mart 2021'de yıllık gelir vergisi beyannamesini vermesi gerekmektedir.

❖ Ücret Geliri 600.000 TL'yi Aşan Mükellefler;

2020 yılı toplam ücret geliri 600.000 TL'yi aşan çalışanların ücret gelirlerini beyan etmesi, hâlihazırda kendisinden yıl boyunca yapılan gelir vergisi kesintilerinin ise beyanname üzerinde hesaplanan gelir vergisinden düşülmesi gerekmektedir.

Ücretin beyan edilip edilmeyeceğine, tarifenin son dilimindeki tutar olan 600.000 TL'nin aşıp aşılmadığına bakarken ücret dışı gelirler dikkate alınmayacaktır. Yıllık beyanname verilmesine gerek bulunup bulunmayacağını anlamak için 12 ayın toplam kümülatif gelir vergisi matrahına bakmak gerekecektir.

Birden fazla işverenden ücret geliri elde edip, bu ücretlerin toplamı gelir vergisi tarifesinin son diliminde yer alan tutarı aşanlar yıllık beyanname ile bu gelirlerini beyan edeceklerdir. Örneğin bir işverenden 500.000 TL, diğer işverenden ise 150.000 TL ücret geliri elde eden bir çalışan, elde ettiği toplam ücret geliri 650.000 TL olduğundan ve bu tutar tarifenin son diliminde yer alan tutarı (2020 için 600.000 TL) aştığından, yıllık gelir vergisi beyannamesi verecektir.

Türkiye'de tam mükellef olup tarifenin son gelir diliminde belirtilen tutarı aşan çalışanların yıllık beyanname vermesi gerekecekken, dar mükellef kişiler Türkiye'deki işverenden elde ettikleri ve tevkif suretiyle vergilendirilmiş olan ücret gelirleri için yıllık beyanname vermeyeceklerdir.

❖ Birden Fazla İşverenden Ücret Geliri Elde Eden Mükellefler;

Birden fazla işverenden ücret geliri elde eden mükelleflerin, birden sonraki işverenden alınan ücretleri toplamının gelir vergisi tarifesinin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı (2020 yılı için 49.000 TL) aşması, halinde, ücret gelirleri yıllık beyanname ile beyan edilecektir. Elde edilen gelirden kasıt gelir vergisi matrahıdır.

Birden fazla işverenden ücret alınması halinde, birinci işverenden alınan ücretin hangisi olacağı ücretli tarafından serbestçe belirlenebilecektir. Kişinin en yüksek ücreti ödeyen işvereni birinci işveren olarak tercih etmesi rasyonel bir davranış olacaktır.

Aşağıdaki hallerde, hizmet erbabının ücretlerinin birden fazla işverenden elde edildiği kabul edilir:

- a) Bir özel sektör işverenin yanında çalışan hizmet erbabının, yıl içerisinde bu işverenden elde ettiği ücretin yanı sıra, başka bir özel sektör işvereninden ya da kamu kurum veya kuruluşundan da elde ettiği ücret gelirleri.
- b) Aynı takvim yılı içinde bir özel sektör işverenin yanında çalışmakta iken, işten ayrılarak başka bir özel sektör işverenin yanında ya da kamu kurum veya kuruluşunda çalışmaya başlanması nedeniyle elde ettiği ücret gelirleri.
- c) Aynı takvim yılı içinde, gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin yanında çalışan hizmet erbabının, söz konusu mükelleflerin ortağı oldukları iş ortaklığı veya adi ortaklıklar bünyesinde çalışmaya başlamaları halinde elde ettikleri ücret gelirleri.

Yıl içerisinde işveren değiştiren hizmet erbabı, ücret gelirin e ilişkin gelir vergisi matrahını yeni işverene bildirmek suretiyle ücretin gelir vergisi tarifesine göre kümülatif olarak vergilendirilmesini talep edebilecektir. Bu durumda yeni işveren kümülatif matrahı dikkate alarak tevkifat yapacaktır.

Yıl içinde birden fazla işverenden elde ettiği ücret gelirleri kümülatif matrah dikkate alınarak vergilenen hizmet erbabının bu gelirlerini yıllık beyannameyle beyan etme yükümlülüğü bulunması durumunda, yıllık beyanname de bildirilen matrah üzerinden hesaplanan gelir vergisinden kümülatif matrah dikkate alınmak suretiyle tevkif suretiyle ödenen vergiler mahsup edilebilecektir.

Örnek: Bay (C) 2020 takvim yılında; birinci işverenden 500.000 TL, ikinci işverenden 50.000 TL olmak üzere iki ayrı işverenden ücret geliri elde etmiş ve ücretlerin tamamı tevkif suretiyle vergilendirilmiştir.

Bay (C)'nin, birinci ve ikinci işverenden elde etmiş olduğu ücretleri toplamı (500.000TL+50.000 TL=) 550.000 TL, 193 sayılı Kanunun 103. maddesinde yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2020 yılı için 600.000TL) aşmamakla birlikte birden sonraki işverenden elde ettiği ücret geliri olan 50.000 TL, aynı Kanunun 103. maddesinde yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan (2020 yılı için 49.000 TL) tutarı aştığından iki işverenden elde ettiği ücret geliri toplamı beyan edilecektir.

Yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden yıl içinde kesilen vergiler mahsup edilebilecektir.

Örnek: Bay (Ç) 2020 takvim yılında; birinci işverenden 560.000 TL, ikinci işverenden 20.000 TL ve üçüncü işverenden 18.000 TL olmak üzere üç işverenden ücret geliri elde etmiş ve ücretlerin tamamı kesinti yoluyla vergilendirilmiştir.

Birinci işverenden alınan ücretin hangisi olacağı serbestçe belirlenebildiğinden, Bay (Ç) 560.000 TL'lik ücret gelirini birinci işverenden elde edilen ücret olarak belirlemiştir. Buna göre Bay (Ç)'nin,

- Üç işverenden elde ettiği ücret gelirleri toplamı (560.000 TL+ 20.000 TL+ 18.000 TL=) 598.000 TL, 193 sayılı Kanunun 103. maddesinde yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2020 yılı için 600.000 TL) aşmadığından ve
- Birden sonraki işverenlerden elde ettiği ücretleri toplamı (20.000 TL+ 18.000 TL=) 38.000 TL, aynı Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı (2020 yılı için 49.000 TL) aşmadığından,

ücret gelirleri yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilmeyecektir.

1. Beyanın Nasıl Yapılacağı

Beyan yükümlülüğü bulunan çalışanların yıllık beyannamelerini takvim yılını takip eden Mart ayı içerisinde vermeleri gerekmektedir.

Yıllık beyannameler, kişilerin ikametgâh adreslerine göre yetkili olan vergi dairelerine sunulacaktır.

Daha önce vergi dairesi nezdinde işlem yapmamış, yıllık beyanname vermemiş çalışanların öncelikle vergi dairelerinin sicil servislerine giderek mükellefiyet tesis ettirmeleri gerekecektir. Mükellefiyet tesisi işlemi sonrasında elektronik ortamda beyannamelerini sunmak isteyen mükelleflere, vergi dairesince şifre verilebilmektedir.

Yıllık beyannamelerin elektronik ortamda verilmesi zorunluluğu bulunmamakla birlikte dileyen çalışanlar yıllık beyannameleri vergi dairelerine beyan döneminde elden verebilecektir.

Ayrıca Gelir İdaresi Başkanlığı'nın "Hazır Beyan" adını verdiği sistemle mükellefiyet tesis ettirilmesine ve şifre talep edilmesine gerek kalmaksızın elektronik ortamda yıllık beyanname verilebilmektedir.

Beyanname kısaca aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır;

- A. Gelirler (+)
- B. Giderler (-)
- C. Gelir Vergisi Matrahı (A-B)
- D. Hesaplanan Gelir Vergisi
- E. Kesinti Yoluyla Ödenen Gelir Vergisi (-)
- F. Ödenecek Vergi / İade Alınacak Vergi (D-E)

2. İndirilebilecek Giderler

4/8

a. Hayat/Şahıs Sigorta Primleri:

Beyan edilen gelirin %15'ini ve asgari ücretin yıllık tutarını aşmamak şartıyla mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat sigortalarına ödenen primlerin %50'si ile ölüm, kaza, hastalık, sağlık, engellilik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta primleri yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerden indirilir.

Mükelleflerce ödenen primlerin yıllık beyanname ile beyan edilen gelirden indirebilmesi için, bu primlerin yıl içinde ücretin safi tutarının tespitinde ayrıca indirilmemiş olması gerekmektedir.

b. Eğitim ve Sağlık Harcamaları:

Eğitim Giderleri: Eğitim ve öğretim kurumları, anaokulu, kreş ve dershanelere eğitim amacıyla yapılan ödemeler ile eğitim amaçlı kurs ücretleri, okul servis ücretleri, kitap ve kırtasiye alımları için yapılan harcamalar ile öğrencilerin özel yurt ve pansiyonlarda kalmaları durumunda ödenen tutarlar vergi indirimine esas alınacaktır.

Sağlık Giderleri: Teşhis ve/veya tedavi sürecinde yapılan sağlık harcamaları (muayene, tahlil, ameliyat, fizik tedavi ve hastane giderleri ile ilaç, sağlık malzemesi, gözlük ve lens alımları gibi) vergi indirimine konu teşkil edecektir. Bu harcamaların bir kısmının işverenlerce karşılanması halinde, ücretlinin kendisinin karşıladığı harcama tutarı vergi indirimine konu olacaktır.

Aşağıda belirtilen şekilde yapılan eğitim ve sağlık harcamaları beyan edilen gelirin % 10'unu aşmaması şartıyla yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerden indirilir:

- Eğitim ve sağlık harcamaları Türkiye'de yapılmalıdır,
- Gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olan gerçek veya tüzel kişilerden alınacak belgelerle tevsik edilmelidir,
- Söz konusu harcamalar mükellefin kendisi, eşi ve küçük çocuklarına ilişkin olmalıdır. "Çocuk ve küçük çocuk" tabiri, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan (nafaka verilenler, evlat edinilenler ile ana veya babasını kaybetmiş torunlardan mükellefle birlikte oturanlar dahil) 18 yaşını veya tahsilde olup 25 yaşını doldurmamış çocukları ifade etmektedir.

Yurt dışında yapılacak olan eğitim harcamalarının gelir vergisi beyannamesinden indirilmesi söz konusu değildir.

Devlet kurumlarına ödenen tutarlar bu kurumların vergi mükellefi olmaması nedeniyle indirim konusu yapılamamaktadır.

Okulda yenilen öğlen yemeğine ilişkin tutarlar eğitim bedeline ek olarak hesaplandığıysa indirilememektedir.

İndirime esas alınacak harcama tutarı, KDV dâhil bedelden oluşmaktadır.

5/8

Yazar kasa fişleri tevsik edici belge olarak sayılmamakla birlikte söz konusu harcamaların fatura ile tevsiki zorunludur.

c. Bağış ve Yardımlar:

Gelir vergisi mükellefleri, genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler, köyler ile kamu yararına çalışan dernekler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara yıllık toplamı beyan edilecek gelirin % 5'ini aşmamak üzere, makbuz karşılığında yaptıkları bağış ve yardımları yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerinden indirim konusu yapabilirler.

Ayrıca herhangi bir sınırlama olmaksızın;

- Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere bağışlanan okul, sağlık tesisi ve 100 yatak kapasitesinden az olmamak üzere öğrenci yurdu (Kalkınmada Öncelikli Yörelerde 50 yatak kapasiteli) ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, bakım ve rehabilitasyon merkezi ile mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi olarak yaptırılacak ibadethaneler ve Diyanet İşleri Başkanlığı denetiminde yaygın din eğitimi verilen tesislerin inşası dolayısıyla yapılan harcamalar veya bu tesislerin inşası için bu kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar ile mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdi ve ayni bağış ve yardımların tamamı beyan edilen gelirden indirilebilecektir.
- Fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin maliyet bedellerinin tamamı beyan edilecek gelirden indirilebilecektir.
- Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler, köyler, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve bilimsel araştırma faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan ya da Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen veya desteklenmesi uygun görülen harcamalar ile bu amaçla yapılan her türlü bağış ve yardımların tamamı beyan edilen gelirden indirim konusu yapılabilecektir.

d. Sponsorluk Harcamaları

Gelir Vergisi Kanunu'nun 89. maddesinin sekizinci bendine göre yapılan sponsorluk harcamalarının;

- Amatör spor dalları için % 100'ü,
- Profesyonel spor dalları için % 50'si, yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerden indirim konusu yapılabilecektir.

e. Cumhurbaşkanlığı'na Başlatılan Yardım Kampanyalarına Yapılan Ayni ve Nakdi Bağışlar

6/8

Cumhurbaşkanlığı'na başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan ayni ve nakdi bağışların tamamı indirim konusu yapılabilecektir.

f. İktisadi İşletmeleri Hariç Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine Makbuz Karşılığı Yapılan Nakdi Bağış ve Yardımlar

İktisadi işletmeleri hariç, Türkiye Kızılay Derneği'ne makbuz karşılığı yapılan nakdi bağış ve yardımların tamamı ile Türkiye Yeşilay Cemiyeti'ne makbuz karşılığı yapılan nakdi bağış ve yardımların tamamı indirim konusu yapılabilecektir.

3. Tevkif Edilen Vergilerin Mahsubu

Yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden Gelir Vergisi Kanunun 94. maddesine göre yıl içinde tevkif suretiyle ödenen vergiler mahsup edilebilecektir. Böylelikle yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden yıl içinde kesilen vergiler mahsup edilebilecektir.

4. İstisna Kapsamında Ücret Geliri Elde Edenlerin Durumu

Gelir Vergisi Kanununun 86/1-a bendine göre, kazanç ve iratların istisna hadleri içinde kalan kısmı için yıllık beyanname verilmemekte ve diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde bu gelirler beyannameye dahil edilmemektedir.

a. Vergiden istisna olan ücret ödemeleri beyanname verilip verilmeyeceğinin tespitinde dikkate alınmayacaktır.

4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 12. maddesine göre, Türk Uluslararası Gemi Sicilinde kayıtlı gemilerde ve yatlarda çalışan personele ödenen ücretler ile 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2. maddesine göre Ar-Ge, tasarım ve destek personeline ödenen ücretler gelir vergisinden istisna edilmiştir.

Anılan Kanunlar kapsamında çalışan ve şartları taşıyan hizmet erbabına yapılan ücret ödemeleri üzerinden gelir vergisi kesintisi yapılmamaktadır.

Dolayısıyla, istisna kapsamındaki bu ücretlerin beyan edilmesi ve Gelir Vergisi Kanunu 86/1- b bendi uyarınca beyanname verilip verilmeyeceğinin tespitinde dikkate alınması söz konusu değildir.

b. İstisnanın, tecil-terkin şeklinde uygulandığı ücret ödemeleri beyanname verilip verilmeyeceğinin tespitinde dikkate alınacaktır.

3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nun geçici 3. maddesi uyarınca bölgede çalışanların ücretlerinden ve Gelir Vergisi Kanununun geçici 75. maddesi uyarınca 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3. maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen,

Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin ücretlerinden kesilen gelir vergisi, verilen muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilerek işverene kalmaktadır.

Anılan Kanunlar kapsamında çalışan ve şartları taşıyan hizmet erbabına yapılan ücret ödemeleri üzerinden gelir vergisi kesintisi yapılması nedeniyle, bu ücretlerin de Gelir Vergisi Kanunu 86/1-b bendi uyarınca beyanname verilip verilmeyeceğinin tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen Kanunlar dışındaki diğer Kanunlarda ve Gelir Vergisi Kanununda, ücret gelirlerine ilişkin yer alan gelir vergisi istisnaları ile tahakkuktan terkin düzenlemelerinde de bu madde hükümleri geçerli olacaktır.

Örnek : Bay (Y), 2020 yılında birisi teknoloji geliştirme bölgesinden istisna kapsamında olmak üzere iki ayrı işverenden ücret geliri elde etmiştir.

Birinci işverenden alınan ücret 400.000 TL

İkinci işverenden alınan ücret (Teknoloji geliştirme bölgesi) 800.000 TL

Bay (Y)'nin, teknoloji geliştirme bölgesinden elde etmiş olduğu istisna kapsamındaki 800.000 TL ücret geliri beyan edilmeyecek ve diğer işverenden elde edilen ücret gelirinin beyan edilip edilmeyeceğinin hesabında da dikkate alınmayacaktır.

Bay (Y)'nin, birinci işverenden almış olduğu ücret geliri olan 400.000 TL, 193 sayılı Kanunun 103. maddesinde yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2020 yılı için 600.000 TL) aşmadığından beyan edilmeyecektir.

Örnek: Bay (Z), 2020 yılında biri serbest bölgeden olmak üzere üç ayrı işverenden ücret geliri elde etmiştir.

Birinci işverenden alınan ücret (serbest bölge) 560.000 TL

İkinci işverenden alınan ücret 30.000 TL

Üçüncü işverenden alınan ücret 15.000 TL

Bay (Z)'nin birinci, ikinci ve üçüncü işverenden elde etmiş olduğu ücretleri toplamı (560.000 TL+30.000 TL+15.000 TL=) 605.000 TL, 193 sayılı Kanunun 103. maddesinde yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2020 yılı için 600.000 TL) aştığından ücret gelirlerinin tamamı beyan edilecektir.

5. Belgelerin Saklanması

Beyanname veren çalışanlar elde ettikleri gelirlere, beyanname indirimi olarak dikkate aldılarsa yaptıkları gider ve harcamalara ilişkin belgeleri söz konusu vergilendirme dönemini takip eden 5 yıl boyunca saklamakla yükümlüdürler.

[311 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğine ulaşmak için tıklayınız.](#)

[Bilgi edinmenizi rica ederiz.](#)

Saygılarımızla.